

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud neposoudil věc správně, maje za to, že podle souhlasného tvrzení obou stran byla zrušena společenská smlouva a že již nejde o spor ze zrušené společenské smlouvy, nýbrž o dodržení a splnění smlouvy disoluční. Vpravdě jde tu jen o zrušení společnosti shodnou vůlí stran, tedy o ukončení společenského poměru, jak na ně bylo pamatováno již ve společenské smlouvě v odst. XV a jak se uvádí také v čl. 123 čís. 4 obch. zákona. Ani kdyby to nebylo v disolučním ujednání, zůstala by ustanovení společenské smlouvy nedotčena, jmenovitě i v odst. XIX, pojednávajícím o rozhodčím soudu. Právním základem sporu zůstává společenská smlouva a společenský poměr, který byl podle žalobcova tvrzení dodatečně modifikován, a zůstává proto smlouva, pokud jde o příslušnost rozhodčího soudu, nedotčena. Právem tedy soud první stolice k námitce žalovaného žalobu pro nepříslušnost odmítl.

Čís. 12908.

Zástupce státního obvodního lékaře nemá nárok na plat za dobu vojenského cvičení, leč by tento jeho plat byl výslovně vymíněn ve služební smlouvě nebo v ustanovovacím dekretu.

(Rozh. ze dne 13. října 1933, Rv I 557/32.)

Žalovanému byla jakožto zástupci obvodního lékaře vyplacena státní správou odměna za měsíc červenec 1929, kdy konal vojenské cvičení. Žalobu státu o vrácení zaplacené odměny za červenec 1929 procesní soud první stolice zamítl, maje za to, že státnímu úředníku, jímž jest obvodní lékař, přísluší plat i za dobu, co konal vojenskou službu. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: V žalobě výslovně bylo uvedeno, že žalovaný byl jen zástupcem obvodního lékaře, nikoli obvodním lékařem, jak má za to soud první. Okolnost ta byla žalovaným uznána za správnou. Jako zástupce obvodního lékaře však jest jen úředníkem smluvním, a neměl proto nárok na placenou dovolenou, ani mu nepříslušel plat za dobu, co konal vojenské cvičení, a měl jen nárok na plat za dobu, co službu zástupce obvodního lékaře skutečně vykonával. Soud první se prý však smlouvou tou vůbec nezabýval. Soud odvolací odstranil tuto neúplnost řízení tím, že provedl důkaz spisy Zemského úřadu v Užhorodě a zjistil, že žalovaný byl dekretem zemského úřadu v Užhorodě ze dne 14. května 1927 ustanoven jen zástupcem obvodního lékaře ve V. s ročními požitky za služební výkony 9.000 Kč a s cestovním paušálem 600 Kč, jež jsou splatné pozadu. Jde tedy o služební poměr žalovaného, jež upravují §§ 41 a 42 vlád. nař. ze dne 11. ledna 1923 čís. 24 sb. z. a n. a tudíž o smluvní služební poměr, jehož základem jest služební smlouva, kte-

rou v souzeném případě jest ustanovovací dekret a nikoli o postavení úředníka pragmatikálního, jak tomu nasvědčuje také zjištěný způsob výplaty požitků žalovanému měsíčně pozadu, jenž není služební pragmatice znám (§ 48 zák. čís. 15 z r. 1914 ř. z.). V § 42 odst. (2) cit. vlád. nař. čís. 24/1923 sb. z. a n. se ustanovuje, že po dobu dočasné nezpůsobilosti ke službě nepřísluší obvodnímu lékaři náhrada cestovného a, jaké jiné požitky mu v této době příslušejí, jest posouditi podle smlouvy služební. A toto ustanovení doplňuje, pokud jde o nevykonávání služby za služebních cvičení ve vojsku, speciální ustanovení § 3 zákona ze dne 31. března 1925 čís. 61 sb. z. a n., podle něhož za dobu, po kterou zaměstnanec pro cvičení ve zbraní (cvičení služební) nemůže své pracovní povinnosti vykonávat, nepřísluší mu plat s vedlejšími požitky, není-li nijak ustanoveno smlouvou. Měl by tedy žalovaný na plat za dobu služebního cvičení ve vojsku jen tehdy nárok, když to bylo ve smlouvě služební, pokud se týče v ustanovovacím dekretu výslovně žalovanému vymíněno, toho však tu není, neboť v citovaném ustanovovacím dekretu se o tom žádná zmínka nečiní. Citovaný § 3 zákona čís. 61 z r. 1925 sb. z. a n. vyjímá také případy, kde jest něco ustanoveno právními předpisy zvláštních zákonů, cituje však výslovně jen zákony, týkající se obchodních pomocníků (ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. a ze dne 31. ledna 1922, čís. 34 sb. z. a n. a zákon o statkových úřednících ze dne 13. ledna 1914, čís. 9 ř. zák., které se však na služební poměr žalovaného nevztahují. Zaplatila tudíž žalující strana žalovanému požitky za měsíc červenec 1929, na které neměl právo, omylem, a jest proto oprávněna zažalovanou částku, jejíž výše není sporná, na žalovaném podle § 1431 obč. zák. požadovati zpět.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozhodnutí sporu závisí jen na právním posouzení, protože skutečnosti vyplynuvší z řízení před soudem procesním a odvolacím k rozhodnutí zcela postačují. Žalovaný míní, že mu nárok na plat po dobu vojenského cvičení přísluší podle § 30 služební pragmatiky. Odvolací soud však správně dovedl opak a lze dovolatele poukázat ke správným důvodům napadeného rozsudku. Také otázku, jde-li o poměr pragmatikální, jest řešiti podle příslušných zákonných předpisů. V § 8 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 332 sb. z. a n. bylo sice stanoveno, že úprava právních poměrů státních lékařů v oboru zdravotní policie a ostatního zdravotně policejního personálu provedena bude podle zásad pro úředníky a zřízence státní s obdobnou kvalifikací, obsažených v zákonu ze dne 25. ledna 1914 čís. 15 ř. z. (služební pragmatiky); k této slibované úpravě však dosud nedošlo, neboť podle § 8 zákona ze dne 13. července 1922, čís. 236 sb. z. a n. stanoví se do té doby, než bude možno provést ustanovení § 8 zák. 332/20, požitky obecních a obvodních lékařů smlouvou služební, která se s každým lékařem jednotlivě sjednává na podkladě zákona čís. 236/22 a podle vládního nařízení ze dne 11. ledna 1923, čís. 24 sb. z. a n. Odvolací soud správně

dovodil, že na základě tohoto vládního nařízení a dekretu podle něho vydaného žalovaný neměl nárok na plat za dobu vojenského cvičení, že mu takový nárok nepřísluší ani z individuální smlouvy a ani podle platného občanského práva. Jest poukázati k tomu, že podle příslušných správních spisů žalovaný podal 1. července 1929 resignaci na místo zástupce obvodního lékaře dnem 1. září 1929, aniž se při tom zmínil o tom, že nastupuje vojenskou službu. Z toho je patrné, že zemský úřad neměl příčiny, by ihned plat zastavil, a že částka, o níž se žaluje, přeplacena byla jen omylem, případně z neznalosti pravého stavu věci.

Čís. 12909.

Ochrana nájemců.

Nejde o zánik nájemní věci činící nemožným znovupronajetí dřívějších nájemních místností podle § 1 odst. (2) čís. 9 zákona o ochr. náj., byly-li jen provedeny některé stavební změny, po nichž dřívější nájemní místnosti jsou tu všechny, třebaže některé z nich ve změněné podobě.

(Rozh. ze dne 13. října 1933, Rv I 1648/33.)

Žalobkyně měla v domě žalované najaty kavářenské místnosti. Žalovaná vymohla si proti žalobkyni výpověď z nájmu vzhledem k tomu, že měla povolení k přestavbě najatých místností. Stavby, pro něž bylo dáno svolení k výpovědi, nebyly však provedeny. Jen z pisoiru byla zřízena kuchyň a kavářenská místnost byla rozdělena přehradní stěnou ve dvě místnosti. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované znovupronajetí kavářenských místností. Procesní soud prvního stádu uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Prvý soud zjistil, že žalovaná neprovedla stavbu, pro niž jí bylo dáno svolení k výpovědi, že žalovaná ustoupila od zamýšlené stavby, že zažádala pak jen o povolení ke zřízení mezistěny v kavářenské místnosti, že jí bylo stavebním úřadem povoleno zřízení mezistěny, jež pak byla zřízena, a že byl pisoir, náležející k hostinským místnostem, proměněn v kuchyni tím způsobem, že na cementovou podlahu byla položena dřevěná podlaha, zařízení záchodové bylo odstraněno a byla postavena přenositelná kuchyňská kamna. Podle § 1 odst. (2) čís. 9 zák. o ochr. náj. jest ovšem nájemce, neprovede-li vypovídatel stavbu, oprávněn domáhati se náhrady škody, v čemž jest podle § 1323 obč. zák. obsaženo i znovupronajetí, je-li ještě uskutečnitelné. Shora uvedenými změnami však předmět nájmu, jak ho žalobkyně dříve měla, zanikl, zanikl proto i nájemní poměr a neobživil stavebními změnami, takže žalobkyně podle uvedeného předpisu zákona může žádati náhradu škody, nemůže se však domáhati znovupronajetí dřívějšího předmětu nájmu.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by po případném dalším jednání znovu rozhodl.